

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas NO: 1980/3

Karar NO: 1980/70

OZET : Yöntemine uygun olmayan başvuru-
nın reddi gerektiği Hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ragıp Zarakoğlu

O L A Y : 5.10.1976 günü, sanığın (Tekelci Kapitalist ve Devlet) isim-
li kitabı tercüme ettiği ve bu kitapta kominizm propogandası yapıldığı ileri sürüle-
rek sanığın Türk Ceza Yasası'nın 142/1 ve 173/son maddeleri uyarınca cezalandırılma-
sı istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2.Ağır Ceza Mahkemesi, 12.9.1979 gününde 1977/108 Esas sayı ile :
Davanın sıkıyönetim askerî mahkemesi'nde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik
kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 21.12.1979 gününde
1979/1406 Esas sayı ile , (Sanığa yüklenen suçun mahiyeti, işleniş şekli ve tarihi
itibariyle sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bulunmadığı ve davaya Mahkememiz-
in bakamayacağı kanısına varıldığından Mahkememiz'in görevsizliğine, ortaya çıkan
olumsuz uyuşmazlığın çözümü için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi gereğince Uyuşmaz-
lık Mahkemesi'ne başvurulmasına, görevli mercinin belirtilmesine kadar dava dosyasının
Mahkememiz'de bekletilmesine) karar vermiş ve ilgili belge örneklerini Mahkememiz'e
göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık
Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan, Ahmet H. Boyacıoğlu, Üye Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı
Müderrişoğlu, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 10.3.1980 günlü
oturumda, geçici raportör İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler ve Cumhuriyet
Başsavcılığı ile Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın, bu davada sıkıyönetim askerî mahke-
mesi'nin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, oturuma Cumhuriyet
Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı
yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in, yöntemine uygun olmayan başvurunun reddi gerek-
tiği yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

./.

Esas NO: 1980/3

12.6.1979 günlü,2247 sayılı (Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi hakkında Kanun) un 27.maddesinde (Uyuşmazlık Mahkemesi,uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin işlemleri önce şekil ve süre açısından inceler,yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder.) biçiminde yer alan kural nedeniyle,özün incelenmesine geçilmeden önce,istemin yöntemine uygunluğunu incelemek ve karara bağlamak gerekmektedir.

Sözü edilen Yasa'nın 19.maddesi,Adli,İdari ve Askerî Yargı yerleri'nin önündeki işten elini çekmeden,görev konusunda bir karar vermesini temin etmek üzere Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurabilmelerine olanak sağlayan yöntemi düzenlemekte ve bu düzenin işleyebilmesini kimi koşulların varlığına bağlamaktadır.

Bir mahkemenin, bu madde hükmüne göre görev konusunda bir karar vermek üzere Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurabilmesi için ortada,Adli,İdari ve Askerî yargı yerinden birisi tarafından kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunması,Yasa'nın 20.maddesinde belirtildiği gibi,c dava nedeniyle görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce verilmiş bir kararın olmaması ve sözü edilen mahkemenin davanın incelenmesi sırasında,görevsizlik kararı vermek suretiyle dosyayı kendisine yollayan yargı merciinin görevli olduğu kanısına varması gerekir.

İstemde bulunan sıkıyönetim mahkemesinin,kendisine görevsizlik kararı verilerek suretiyle yollanan davayı incelerken verdiği kararda,görevsizlik kararı veren yargı yerinin görevli olduğunu açıklaması ve bunun dayanağı olan gerekçeyi belirtmesi gerekirken,kendisinin görevsiz olduğunu hüküm altına alması ve ayrıca olumsuz uyuşmazlıktan ve bunun giderilmesinden söz etmesi,istemin 19. maddenin saptadığı yöntemine uyulmadan yapıldığını açıkça ortaya koymaktadır.Çünkü mahkeme kararda yer verilen bu biçimdeki açıklamalarla görevsizlik kararı vermiş ve davadan elini çekmiş olmakta ve ayrıca bu karar da kesinleşmemiş bulunmaktadır.

Bu duruma göre Yasa'nın 19. maddesine uyularak yapılmış bir başvurudan ve ayrıca mahkemenin görevsizlik yolunda aldığı karar da kesinleşmemiş olduğundan aynı Yasa'nın 14. maddesine giren ve yöntemine uyularak yapılmış bir başvurudan da söz edilemez.

Bu nedenlerle yöntemine uyulmadan yapılan istem,Yasa'nın 27 maddesi .....

./.

Esas NO: 1980/3

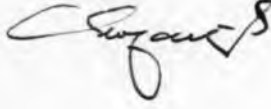
gereğince reddedilmelidir.

İsmail Oğuz ve Servet Tüzün bu görüşe katılmamışlardır.

SONUÇ : Yöntemine uyulmadan yapılan başvurunun reddine, İsmail Oğuz ve Servet Tüzün'ün karşı oylarıyla ve oy çokluğuyla 10.3.1980 gününde kesin olarak karar verildi.

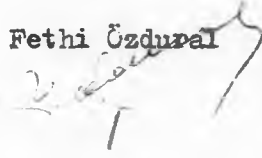
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Üzdural

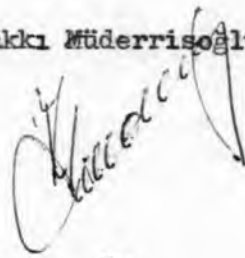
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Hakkı Müderrisoğlu

Üye

Şeref Tolungüç

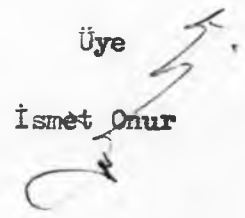
Üye

Servet Tüzün

Üye

İsmet Onur

S.K.
A.

S/K

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

KARŞI OY YAZISI

Esas No : 1980/3

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce verilen 21.12.97 gün ve 1979/1406 esas sayılı karar bütünüyle değerlendirildikte; Adli Yargı mercilerinden bulunan İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen dava dosyasını incelemeye başlayarak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nce sözü edilen davaya sıkıyönetim askeri mahkemesinde bakılamayacağı nedenleri bahirtildikten sonra görevli mercinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulduğu kararda açıklandığına ve ayrıca davanın incelenmesinin de Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin ertelendiği ve esas sayı dışında karar sayısının verilmemiş olduğu gerekçeli karar münderecatından anlaşıldığına ve gerekçeli karar ile gerekli görülen belgelerin onanmış örnekleri gönderildiğine göre, tetkik konusu kararın netice itibarıyla görevsizlik kararı niteliğinde olmayıp, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kuruluş ve işleyiş hakkındaki 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde yer alan "Yargı mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmaları" şeklinde kabulü ile işin esasını incelenmesine karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne karşıyız.

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Servet Tüzün

